

Nro. 30.

A' FELS. AUSTR. CSASZÁR, ES AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

Indült Bétsből, Pénteken Aprilis 14-dik napján,
1809-ik elztendőben.

A u s t r i a i B i r o d a l o m.

Csász. Kir. titkos Kabinetbéli Titoknok Young Tamás Urat, azon hofzas hiv, és hafznos szolgálatjának meg jutalmaztatásara, mellyet mind most uralkodó Felséges Fejedelmünknek, mind néhai b. e. II. Leopold Császár és Király Eö Felségenek tett, minden taksafizetés nélkül Cs. Kir. Kormányzéki, Tanatsossá tenni méltóztatott Fels. Urunk. — E' mellett, valóságos Csász. Kir. udvari Titoknokot, Püttlingen Veske János Urat, a' Cs. Kir. Fő Kamara Hivatalnál lévő Cancelláriának Directorává nevezni tettzett Eö Cs. Kir. Felségének. —

Ezen kívül, a' Tetseni Gymnasiumnak Préfektusát Schaeersnik Leopold Urat, a' ki a' tanuló ifjúságot mind a' tudományokban mind a' jó erköltsökben a' Status szolgálatjára nevelni 's tanítani meg nem szünt, 's annál fogva mind a' Fels. uralkodó Ház különös kegyelmességére, mind a' Haza háladatoságára magát nagyon érdemessé tette, Préposti titulussal meg tisztelni, és nékie azt is kegyelmesen meg engedni méltóztatott Eö Felsege, hogy az arany keresztet nyakában viselhesse.

Végtére Fő Tisztelendő Tólnay Ferentz Urat a' N. Györi Püspöki Megyében fekvő Kapuvári egyházi Kerületnek igen érdemes Vice-Esperestjét, Tek. Sopron Vármegye Kapuvári Mező városának számos esztendőktől fogva való Plébanusát, a' nevezett Tek. Vármegyének, és a' Vecsei Nemesi Széknek törvényes Tábla Biráját, azon különös és megkülönböztetett számos érdemeire nézve, mellyeket 29 esztendők el forgása alatt az említett Kapuvári Cath. Gyülekezet tanításában, 's gondviselésében, hasonlóképen azon Egyházi Kerületnek bölts igazgatásában, és arra való hűséges vigyázatban, és az Eö Cs. Kir. Felsege Kegyelmes Rendeléseinek, 's következképen a' Köz haszonnak előmozdításában, mint. Tek. Sopron Vármegyének és a' Vecsei Nemesi Széknek törvényes Tábla Birája magának szerzett, a' Csanádi Sz. Gerárd, másképen Bernard titularis Abbasává tenni méltóztatott Fels. Urunk.

Azokhoz a' számos áldozatokhoz, mellyek naponként a' Haza oltárára vitetnek, lehet azt is számolni, hogy Herczeg Batthiany, testvér öttével Gróf Batthiany János Baptistával az Eö Cs. Kir. Felsege hadi szolgálatjára a' Ferdinand

Kir. Fő Herczeg derék Hufzár Regementjéhez tulajdon költségeken az 5-ik osztály kiállítására magokat kötelezték. Azt is méltó meg említeni, hogy a' Kir. Magyar hajós Társaság a' maga fő igazgatója, Nagy méltóságú Aponyi Gróf Aponyi Antal Cs. Kir. Kamarás, titkos Státus Tanácsos és Tólna Vármegyei Fő Ispány Eö Excellenciája által magát arra kötelezte, hogy az Eö Cs. Kir. Felsége és a' Haza hadi szolgálatjára egy Hufzár Eskadront állit fel. Valamint az említett Herczegnek és Grófnak, ugy ezen hajós Társaságnak igaz hazafiúi buzgóságokat Eö Cs. Kir. Felsége mind igen kegyelmesen venni, mind Felséges Jótettzését nékik tudtokra adadni méltóztatott.

A' belső Austriai Tartománynak az is örökös ditsőségére fog szolgálni, hogy minekutánna a' Gréczi tanuló Ifjuság Eö Felsége kedves Testvér Öttsének János Cs. Kir. Fő Herczegnek szájából Fels. Urunknak Haza védelmezésére tzelzó kegyelmes akaratját meg értette 's annál fogva az igaz hazafiúság tüze minden Styriai hiv lakosokban fel gerjedt volna: azok is, tudniillik a' Gréczi tanuló ifjak két vadász kompaniára formáltak, és mind magános mind közönséges íegyverben való gyakorlások által, az Eö Felsége és Haza hadi szolgálatjára magokat alkalmaztósokká tették. Végtere azon tartománybéli védelmező batallionok el marsirozásának órája közelgetvén, egy esedező levelet nyújtottak bé Eö Cs. Kir. Fő Herczegségének és mind ebben, mind szóval arra kötelezvén magokat, hogy a' több haza védelmező seregekkel együtt ők is kélszek táborba szállani, 's velek együtt élni és halni. Melly és igaz hazafiúságból származott alázatos kérésekre, Eö Cs. K. Fő

Herczogsége, nem kivánván a' Statusbéli Hivataloknak plánta oskoláját, és a' Familiáknak jövendőbéli ofzlopait szükség nélkül el fogyasztani, következő, mind a' két résznek valóságos ditsőségére szolgáló választ adott nékiek:

„A' Kigyelmetek commandirozó Generál által, a' múlt hólnap 22-ik napján bé adott kérésekre, mellyben tudniillik arra ajánlották magokat, hogy a' tartománybéli védelmező sereg zászloja alá esküdni, 's velek együtt élni 's halni kívánnak, előttem igen kedves és eleve el látott vólt. Mivel, ott, a' hol csak nem minden védelmező seregbéli legénység vetélkedve igyekezik a' maga uralkodó Fejedelméhez való hiveségét, 's hajlandóságot és Hazája eránt való fzeretét nemcsak szóval, hanem tselekedetével is meg bizonyítani: lehetetlen, hogy azok a' férfiak, a' kik a' tudományok és mesterségek által a' Haza eránt való kötelefségeknak bétöltésekre formáltatnak, másoknál alábbvalók legyenek. De mivel Kigyelmeteket a' Státus úgy nézi, mint olly plánta oskolát, mellyből minden kar és rendbéli hasznos és alkalmas Státus Hivatalasok, és hadi tisztek kelnek ki: lehetetlen ezen igen fontos okokra nézve a' Kigyelmetek kérését tellyesitenem. Arra való nézve vegye el kigyelmetek általam a' Haza háladatofságát, 's legyenek arról bizonyosokká, hogy valamint én a' Kigyelmetek nemes gondolkozásának ezen tsalhatatlan tanúbizonyságát, mellyet tselekedetek által is kinyilatkoztatni kívánnak, igen nagyra betsülöm, úgy minden igaz és buzgó hazafiak betsülni, 's örök emlékezetekben tartani fogják. János Fő Herczeg.“

Hadi Történetek Környülállások.

Generalissimus Károly Cs. Kir. Fő Herczeg, a jelenvaló háborús időben következő igen szép, gyökeres és örök emlékezetre méltó hirdetményt intézett a' Nemet Nemzethez:

„Eö Felsége az Austriai Császár kéntelenség-ből nyúl a' fegyverhez, mivel nem akarja a' Frantzia Császár, hogy az olly Státus, melly az ő főhatalmát meg nem esméri, és az ő hódoltató feltételeit nem segíti, fenn álljon; mivel azt kívánja, hogy Austria maga lételéről le mondjon, hadakozó népét a' fegyverből ki vetkeztesse, és a' hódoló szabad tettzésére bizza; és mivel a' Frantzia Császárnak és az ő tölle függő szövetséges Státusoknak hadi seregeik Austria ellen nyomúlnak.“

„Austriának viaskodó ereje uralkodó Fejedelmének egy intésére, magok védelmezések végett felállott, mellyet én a' bizonyofsan következő megtámadásnak eltávoztatására az ellenség ellen vezérleni fogok.“

„Nem úgy fogunk mi a' határokon által menni mint hódoltatók, mint Német Ország ellenségei: Nem azért, hogy a' Német Országi Constitutiót, jusokat, erköltsöket és szokásokat el törüllyük, és idegen törvényeket, szokásokat s. a. t. köfsünk azokra: Nem azért, hogy Királyi székeket eltörüljünk, 's azokkal szabad tettzésünk fzerént bánnyunk. — Nem azért, hogy Német Ország javait magunkévá tegyük, és a' Német férfiakat a' távol lévő hódoltató háborukban feláldozzuk. — Mi azért hadakozunk, hogy az Austria Monarkia fennlételét fenn tarthassuk, és Nemet Orzágnak az azt illető előbbi mástól való

nem függését, 's nemzeti ditsőséjét ismét visszafizet-
szerezhesük. “

„Azok a' törvénytelen magának való tulajdo-
nitasok fenyegetnek most minket, mellyek Német
Országot már megalázták. Az ő utolsó meg szaba-
ditásoknak gyámolofzlopa a' mi ellentállásunk. A'
mi ügyünk a' Német Ország ügyével köz. — Né-
met Ország Austria alatt mástól nem függő és böl-
dog volt; egyedül Austria segedelme által lehet Né-
met Ország ezután is mástól nem függő és böl-
dog. “

„Németek! betsüllyétek meg a' ti állapototo-
kat! Fogadjátok el azt a' segedelmet, mellyel Titeket
meg kínálunk! A' ti meg szabadulástokra velünk
együtt munkálódjatok! Mi tsak azokat az erőlködé-
seket kívánnyuk, a' mellyeket a' köz ügynek védel-
mezése kíván. A' Ti örökségeiteket, a' Ti házi
békefélegteket a' hadakozó seregeknek jó hadi fenyi-
tékje bátorságosokká teszi. Nem kíván Titeket
az Austriai Ármádia sem ki prédálni, sem le nyom-
ni; mint atyafiait úgy tisztel Titeket, a' kik arra
hivattattok, hogy a' mi veletek való köz ügyünkért,
velünk együtt hadakozzatok. — Tegyétek magatokat
a' mi tiszteletünkre méltókká! Tsak az a' Német a'
mi ellenségünk, a' ki maga magáról el felejtkezik. “

„Támazkodjatok azon szavamra, mellyet a' Ti
meg szabaditástokra szólottam! Tamazkodjatok az
én Császáromnak azon szavára, mellyet Ő Felsége
soha meg nem szegett. “

Károly Fő Herczeg Genera-
lissimus.

A' Cs. Kir. Armádiának Avantgardéja, az az
előjáró serege, mellyhez a' tartománybéli védelme-
ző seregeknek néhány batallionja is kaptasoltattak, és

a' mellyek most Szabad Seregeknek neveztetnek, a' közönségesen esméretes Austriai nagy Hérosnak Lichtenstein Jánosnak vezérlésére bízott.

Az ide való kaszarmákban bé szállított tartománybéli védelmező Seregnek négy batallionjai, mellyek a' város körül fekvő mezőségen magokat a' fegyverben szorgalmatosan gyakorolják, a' Fels. Udvari hadi Cancellariahoz deputatusokat küldvén azt kívánták, hogy valamint a' Bécsi hat batallionokkal bántak, úgy ők is küldettefsenek az ellenség eleibe; a' mint hallyuk, néhány napok múlván ezek is elfognak innen marsirozni.

A' mint a' részre való hajlás nélkül üres külföldi újság levelek tartják, a' maga ősi birtokaitól törvénytelenül megfosztatott Hefzen-Kasszeli Választó Fejedelem, és a' Brunswigiai örökös Herczeg, darab időtől fogva egy szabad vadász Sereget verbuáltatnak Cseh Országban magok költségeken, de nem Austriai Császári hanem külföldi legénységből, a' melly szabad sereg már 10000 főre szaporodott. Az illy környülállások mi reánk nézve igen kedvezők és kellemetesek.

Tegnap dél után egy Kurir érkezett ide a' Cs. Kir. Armadiának Braunau Fő hadi szállásáról, a' ki következő, és az ide való Publicummal egy kis nyomtatott Tóldalékban közöltetett hirt hozott magával, hogy Generalissimus Károly Cs. K. Fő Herczeg a' Cs. K. Armadiának Bavariába leendő bényomulásáról, a' Fels. Bavariai Királyt, következő baratságos levelével tudósította.

Felséges Uram! Szerentsém vagyok Bel-

ségednek jelenteni, hogy én azon kinyilatkoztatásnak ereje mellett, mellyet a' Fels. Austriai Császár Napoleon Császárnak által adatott, parantsolatot vettem arra, hogy az én vezérlésem alatt lévő hadi seregekkel Baváriába be mennyek, és mind azokkal, a' kik nékem ellent állanak, ellenségesképen bánnyak.

„Szivszakadva ohajtom Felséges Uram! hogy Felséged, alattavalói kivanságának, a' kik minket, mint megfzabadítójokat úgy néznek, engedjen helyet. Igen kemény parantsolatok adattak ki az eránt, hogy addig, mig Felséged e' tárgy eránt való akarátját kijelenteni fogja, tsak az Európai politica mastól való nem függésének ellenségeivel bánnyanak ellenségesképen: — Nagy keserüségemre szolgálna, ha a' Felséged trupjai ellen fegyvert fogni kéntelenítettnek, és a' hadakozásnak rossz következéseit, melly a' közönséges szabadság meg nyerése végett kezdődött el, és a' mellynek leg első principiuma minden hódoltató planumot ki rekeszt a' Felséged jobbágyaira ki terjednének. — Akármelly szoros környülállások kényszerítsék Felségedet az olly engedésre, melly a' Felséged méltóságával, 's alattavalóinak boldogságokkal meg nem eggyez, még is kérem Felségedet, legyen arról meggyözödve, hogy az én Katonaim, minden alkalmatofságokban fenn fogják a' Királyi Ház bátorságát tartani, és arra kérem azt, hogy magát az én uralkodó Fejedelmemnek igazság fzeretésére, 's Ármadiájának óltalmára bizza.

A' Frantzia követ még Monachiumban volt — és a' Király Báró Montgela's Ministerje által tette Eö Cs. K. Fő Herczegségét ezen levélnek vételéről bizonyofsá.

E' folyó Aprilis 10-dikén, a' Cs. Kir. Ármadia

Braunau, Obernberg, és Schaerding mellett az Inn folyóvizén által költözvén, Markel, Eggenfeld Pfarrkirchen és Ortenburg felé minden ellentállás nélkül folytatta az útját.

A' Frantziak ellen indított háború eránt ki adott Manifestum, az az ki nyilatkoztatás, harmad-fél nagy árkuson a' Státus Typografiajából már ki került, mellyel tífztelt Olvasóinknak mi is szolgál-ni fogunk.

Magyar Ország.

A' Tifzán innen és Tifzán túl lévő Kerületbéli Tek. Nemes Vármegyék az insurgens nemes gyalog és lovas seregeknek ki állításokban, ki készitéseken, és fel fegyverkeztetésekben bámulásra méltó hazafiúi buzgoságot mutatnak, 's készek az Ország törvényes Constitutiójának fenn tartásáért, a' Királyi Szék megmaradásáért, és a' Hazának állandó békefélegben leendő helyheztetéséért nemtsak minden vagyónjaikat, sőt legbetsesebb jószágokat életeket is fel áldozni.

Tekint. Zemplén Vármegyében, S. A. Újhe-lyen egy tartós és folyvást álló deputatio rendeltett ki, olly végből, hogy az All-Ispány előülése alatt mindenkor öfzve gyúlhefsen, a' midön a' felkelő Seregtől valamelly tudósítás, vagy parantsolat küldetik. Ennek a' deputationak tagjaivá Titt. L. B. Sennyey, Szulyovfzky Menyhért, Szemere Láfzló és István, Boronkay Gáspár és Zsigmond és Kazinczy Ferencz Urak, és még mások is, mind öfzve 14-en vannak kinevezve, leg alább négynek mindenkor ott kell lenni, a' többi néhánykor haza fordúlhat, de

megint vissza tér 's egymást fel váltogatja. — Mind nyájokban igen nagy buzgóság van.

Frantzia Birodalom.

A' 24.ik Mártziusi Párisi közönséges újság levelek azt hirtelik, hogy a' Csász. testörző seregnél lévő lovas vadász katonák, táborig tselédek, butorok, szekerek és lovak Német Országba el inditattak, és hogy maga a' Császár is minden órán el megyen Párisból, de mikor és hová, senki sem tudhattya bizonyosan.

Párisból Mártzius 25.ik napján. Illyen Londoni Tudósítás érkezett ide: „Napoleont, ugyanmond, Majlandba várják; a' Német Orzági Fr. armádiát Marsal Davoust fogja vezérelni. Nem hiszük, hogy Austria az Orsz Birodalomtól tarthatna valamit, hogy ez azt meg támogya. Angliának pedig sok részben hasznos volna a' Sándor Császár baratsága, vagy leg alább az ő neutralitása. — A' mi Austriát illeti, minden kétségen kívül való dolog, hogy háborúja leszen Frantzia Orzággal, és ha a' jelenvaló idő pontot nem használná Austria, a' politica ellen hibázna, és soha se volna kedvezőbb alkalmatossága a' magok erejekben bizakodó, 's másokat el nyomni és meghódoltatni igyekező Frantziaknak megzabolazásokra. — Austriának mindenkor elegendő ereje van a' maga méltóságának, lételének, és mástól való nem függésének fenn tartására. — A' Rénusi Confoederationak hadi népei ugyan már készen vannak; de az a' kérdés, mellyik részre hajólnak inkább, mellyik uralkodónak kívánnyák jobban a' hadi szerentsét? nem igyekeznek e' inkább a' Frantzia despotismus alól fel szaba-

dúlni? nem ohajtyák e' az erre kedvező alkalmatosságot. — Austriára nézve az is nagy haszon, hogy annak napkeleti 's északi részét a' Fényes Portának jelenvaló alkotmánya nagyon fedezi; következésképen csak magával Frantzia Országgal leszen dolga, és most kéntelen leszen Bonaparte két felé Ofztania hadi erejét mivel Spanyol Országban naponként mind jobban jobban nevedik a' Patriótáknak hadi erejek.

Párisból Mártzius 24-ikén. Egy ide való Zsurnál azt akaria a' Publicummal el hitetni, hogy a' Dalmátziai Herczeg Marsal S o u l t, minekutánna a' Minho folyóviznek árjai miatt több napokig nyugodni kéntelenített vólna, Mártzius 3-ik napján Portugalliának 2-ik városába O p o r t ó b a b é n y o m ú l t, mellynek népefsége 60000 lélekre megyen, és annak kikötőhelyében 25 Anglus szállító hajokat talalt és foglalt el. Továbbá, hogy az ő előjáró serege Martzius 10-ikén Lisszabonát el foglalta. Azt is hirleli, de minden fundamentum nélkül, hogy Spanyol Generál R é d i n g született Helvétus egy insurgensekkel való tsatában megöletett, hogy Generál P a l l a f o x a' Bayonnei régi várban ül fogságban, kinek gondviselésére két tseléd engedtetett (és így meg nem hólt); hogy az Anglusok a' Kadikzi kikötőhelyben lévő Spanyol hajósereget el foglalni, 's magokévé tenni igyekeznek s. a. t. — Tartsuk meg, hogy ezek a' hirek mind Frantzia írótolból folytak, következésképen kevés hitelt érdemlenek. Jelesen a' Francziáknak Oportóba és Lisszabonba való meneteleket nem lehet azzal meg egyeztetni, a' mit a' Spanyol armádia erejéről és fekvéséről hitelesen ki adott a' Becsi Diarium.

Párisból Martzius 23-ik napján. Januar.

24-ik napján a' Martinique szigetét meg támadták ugyan az Anglusok, de félbe hagyták — Ezen hólnap 17-iken Spanyol Generál P a l l a f o x , a' ki a' Saragosában volt Spanyol örző seregeket kormányozta, de azokkal együtt hadi fogságra esett, Bayonnéba vitetett. — Tegnap a' St. Germaini erdőben vadászott a' Császár, Kurakin és Wolkonfzky Orosz Herczegek, és Gorgolio Oberster társaságokban — a' Bellunoi Herczeg, Marsal Victor az alatta lévő armádiával Badajoz környékén táborozik, és a' Spanyol insurgents seregeknek meg támadásokra minden szükséges készületeket meg teszen. Ha rajtok győzedelmet vehet, semmi akadály a nem leszen a' Portugalliába való benyomulásra. — (Ebből is kitettzik, hogy még eddig bé nem mehetek a' Franzziák Portngalliába).

Nagy Britannia.

Londonból Martzius 16-ik napján. Dánia Országán által egy örvendetes Kurir jöttide avval a' tudósitással, hogy N. Britannia és a' Fényes Porta egymással békefésre léptek. Ez a' régen ohajtott, de nem reménylett hir igen kedves érzékenységet szerzett az ide való Börsébe (abban a' közönséges házban, a' mellyben a' kereskedők és mások is öszve gyűlni, a' Status kötelező leveleit venni és eladni szokták). — A' mi kézmiveinknek, és colonialis portékáinknak nagy betse fog Török Országban lenni. — A' mult Februarius 3-ik napján 4000 Anglusok szállottak ki a' Kádikfzi kikötőhelybe.

Az Alsó Parlamentumnak 24-dik Februariusi gyűllésében az Antiministerialis résznek egy neveze-

tes tagja P o n s o n b y azt sürgette, hogy a' Spanyol Országba küldött expeditio iránt szoros vizsgálástétesen. — A' déli Spanyol Országból olly tudósítást vettünk, hogy nagy hadi készületeket teszen Austria Frantzia Ország ellen. — Az Admirális, 'az az, a' tengeri dolgokra ügyelő Fő Kormányfő parantsolatjára, a' mi hadakozó hajóinknak nagy része, a' mellyek tudniillik most kikötőhelyeinkben találtattak, a' Frantzia Orzági kikötőhelyek eleibe küldettek. — E' szerént nagyon meg fog a' Fr. Kormányfő baja gyülleni. — A' Fényes Porta és Anglia Ország közt szerzett békeségnek egyik tikkelye azt tartya, hogy ha háborúja leszzen Austrianak Frantzia Országgal, ez ellen amannak segítségére fog lenni.

L o n d o n b ó l Mártzius 8-ik napján. Úgy halatik, hogy a' Buenos Ayresi fő kormányzó General Liniers a' Spanyol Birodalomhoz tartozó déli Amérikat annak uralkodása alól felzabadította 's szabad Köztársasággá tette és hirdettette ki. Hogyha a' Frantzia járom alá esne Spanyol Ország, könnyen meg óltalmazhatna attól a' szomorú sorstól az Angliai tengeri erő a' Spanyol coloniákat. — Brazilianak Rio Janeiro városából, a' Portugalliai Regensnek mostani lakhelyéből 2000 főből álló Portugallus sereg ment a' izomfőd Frantzia Colonia Cayenne ellen, a' kiket ezen feltételekben Admiral C o c h r a n e néhány hadakozó hajókkal segiteni fog, de szerentséltettek e' a' Portugallusok ezen feltételekben? bizonytalan. A' Braziliai Herczegnek már egynéhányfzor kedve lett volna a' Portugalliába való vissza menetelre; de ministerjei attól még eddig tartóztatták biztolabb üdöt várván. — Az Angliai Armádia izámára

szánt 18 millióm font sterlingen kívül, hatod fél milliómot rendelt az Alsó Parlamentum az ártilléria számára e' folyó 1809-ik esztendőre. — Ezen alkalmatossággal arról kívántak az antiministerialis résznek néhány tagjai tudósíttatni, hová lettek azok a' 200000 fegyverek, a' mellyeket Anglia a' Spanyol Országi patriota seregeknek küldött?

A' *The-Times* nevű Londoni újság leveleknek 6-dik Martziusi darabja következő tárgyakat foglal magában. A' Bresti és Rocheforti Frantzia Eskadereknek, az az, kis hajóseregeknek azon kikötőhelyekből lett ki evezések nagy foglalatosságot okozott kikötőhelyeinkben, *Gambier* és *Duckworth* Admirálisok üzöbe venni, 's felkeresni kívánván az ellenséges hajósereget. — Itten, tudniillik Londonban, két fontos, 's reánk nézve igen örvendetes hírek folynak. Az első, hogy a' Fels. Austriai Ház és Frantzia Ország között Hadakozás támad; a' második, hogy kéntelenek voltak a' Frantziák Spanyol Országból ki menni. Januar. kezdetében egy expeditio készített ki a' Fr. Országhoz tartozó *Martinique* sziget ellen, melly 12000 főből álló armádiából, hat linea hajóból és 12 fregatból állott. — *Martinique*, Ámérikában, az északi tenger mellett fekvő Antillesi szigetek közt első helyet érdemel, a' hol 1635-ik esztendőben telepedtek le a' Frantziák, 's ott annyira ki terjeszkettek, hogy az a' sziget most mindeniknél népesebb, kerülete 45 mértföldre megyen, dohányt, nádmézet, kaffét, indigot, fűgét, 's több e' féleket bővséggel terem. Az 1762-ik esztendőben az Anglusok oda ki szállván azt el foglalták, hanem még abban az esztendőben

a' Fontaineblaui békeféges kötésben a' Frantziáknak vissza adták. Ez a' sziget 1766-ik esztendőben, Augustus 3-ik napján rettentő földindulas és tengeri szélvész által érdekeltevé, a' St. Pieri erőségben sok házak öszve omlottak, a' kaffé és nádméz plantak töbnire öszve rontattak, sok hajók a' tenger partjához verettek, és számtalan sok ember el vesztette életét. — Hasonló szerentsétlenség érdekelte a' Cubai szigetet.

S p a n y o l O r s z á g.

Sevillából Februarius 26.dik napján. Napoleon Frantzia Császárnak Párisba lett vissza mentelétől fogva, semmi fontos és emlékezetre méltó hadi dolghoz nem nyúltak az Országunkban lévő Frantzia hadi seregek. — Rendkívül való vitézséggel viselték magokat az Anglus hadi seregek a' Corunába való magok vissza vonások előtt. A' Leon Országban Carrion de los Condes mellett történt véres tsatában sok ártilleriát, táborigazsziát, és embert vesztett Fr. Marsal Soult. Midőn Moore Anglus Generál alatt három annyi erővel üzöbe vette, és Mayorga mellett körülvétette volna Napoleon az Anglusokat, ezek nemcsak derekasan verekedtek, hanem bátran által vágták magokat a' Frantzia sorokon; végre egész lovas seregét küldvén utánnok, Generál Moore a' vezérlése alatt vólt Anglus seregeket meg állapította, és a' maga lovasaival a' Frantzia lovaságot meg támadtatta, 's azt sok veszte séggel vissza verette. De végre nagy számú Frantzia gyalogság vitetvén ellenek, ők is, tudniillik

az Anglusok el kezdett hátrálásokat Corunna felé továbbra folytatták, és hogy nagyobb erővel, valahol másutt megtámadhassák az ellenséget, hajókra szállottak. — Azok az öt linea — és több apró rangú hadakozó hajok, a' mellyeket a' Ferroli kikötőhelyben el foglaltak a' Frantziák, rongyos állapotban lenni mondotnak.

A' Spanyol Országai patriota seregeknek megsaporitása és öszve huzása szereztséssén foly. Generál Reding, a' kiről azt irták a' Frantzia Zsur-nalok nem régiben, hogy ő egy Frantziákkal való tsatában megölettetett, de még most is a' Katalóniai patriota seregeket vezérli, erőssen szorongattya az ellenséget. — A' Herczeg Infantedo, a' Palacios, Cuesta, La Romana, és Blake Generálok magokat öszve kaptolták, és az Anglus-Portugalliai hadi seregekkel, mellyek Galliciát szemeken tartják, jó egyességben vannak. — Az Aus-turiai lakosok, hegyeik közt igen jól védelmezik magokat a' Frantziák ellen, a' kik tsak egy kevés részét foglalhatták el azon tartomány lapos részének. — Minekutánna a' Kadikzi tenger öbölben lévő régi hajókra hordattak volna a' Frantzia hadi foglyok, kiknek száma 20000-re tétetik, azt végzette felölök a' Spanyol Országai leg főbb Junta, avagy Országglószék, hogy azok rész szerezént a' Baleári, rész szerezént pedig a' Kanari szigetekbe szállitassanak által.